

Data zatwierdzenia karty : 16-lut-2006
Przejrano dnia : 25-lis-2022

SDS # : ICW 0763 R - 05 EU PL
Wersja : 08

SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa produktu Canon Ink Tank PGI-9PBK
Kod wyrobu 1034B

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowanie Tusz do drukarek atramentowych

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Dostawca

Importer
Canon Europa N.V.
Bovenkerkerweg 59, 1185XB Amstelveen, The Netherlands
+31 20 5458545, +31 20 5458222
www.canon-europe.com, ceu-Reach@canon-europe.com

Producent

Canon Inc.
30-2, Shimomaruko 3-Chome, Ohta-ku, Tokyo 146-8501, Japan

1.4. Numer telefonu alarmowego

Austria	+43 (0) 1 406 43 43	Belgia	+32 (0) 70 245 245
Bułgaria	+359 2 9154 233	Chorwacja	+385 (0)1-23-48-342
Cypr	1401	Republika Czeska	+420 224919293
Dania	+45 82 12 12 12 [*1]	Estonia	16662
Finlandia	+358 (0)9 471977	Francja	+33 (0)1 45 42 59 59
Grecja	+30 210 7793777	Węgry	+36 80 20 11 99
Irlandia	353 (1) 809-2166/-2566	Włochy	+39 (0)55 7947819
Łotwa	+371 67042473	Litwa	+370 (85) 2362052
Luksemburg	(+352) 8002 5500	Malta	21224071
Niderlandy	+31 (0)30-2748888 [*2]	Polska	42 25 38-421/-422/-406
Portugalia	+351 800 250 250	Rumunia	+40 21 318 36 06
Słowacja	+421 2 5477 4166	Słowenia	112
Hiszpania	+34 91 562 04 20	Szwecja	112 [*3]
Wielka Brytania	+44 121 507 4123	Islandia	112
Liechtenstein	145	Norwegia	+47 22 59 13 00
Szwajcaria	145		

*1 Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

*2 Only for the purpose of informing medical personnel in cases of acute intoxications.

*3 Ask for Poison Information

SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008
Nie klasyfikowany

2.2. Elementy oznakowania

Oznakowanie zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Piktogramy określające rodzaj zagrożenia

Nie wymagane

Hasło ostrzegawcze

Nie wymagane

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

Nie wymagane

Zwroty wskazujące środki ostrożności

Nie wymagane

Inne informacje

Zawiera 1,2-benzoizotiazol-3(2H)-on.

Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej.

Zawiera mniej niż 30% składników o nieznanym zagrożeniu dla środowiska wodnego.

2.3. Inne zagrożenia

Żaden(-a,-e)

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.2. Mieszaniny

Nazwa chemiczna	Nr CAS	Nr WE	Numer rejestracyjny REACH	Procent wagowy	Klasyfikacja (Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008)	SCL, M-factor, ATE	Uwaga dotycząca innych zagrożeń
Glycol	CBI	CBI	CBI	10 - 15	Żaden(-a,-e)	Brak danych	
Glycerin	56-81-5	200-289-5	Żaden(-a,-e)	5 - 10	Żaden(-a,-e)	Brak danych	
Ethylene glycol	107-21-1	203-473-3	01-2119456816-28-xxxx	5 - 10	Acute Tox. 4 (H302) STOT RE 2 (kidney) (H373)	Brak danych	(1)
Polyethylene glycol ether	CBI	CBI	Żaden(-a,-e)	1 - 5	Eye Dam. 1 (H318)	Brak danych	
Carbon black	1333-86-4	215-609-9	01-2119384822-32-xxxx	1 - 5	Żaden(-a,-e)	Brak danych	
1,2-benzisothiazol-3(2H)-one	2634-33-5	220-120-9	Żaden(-a,-e)	< 0.05	Acute Tox. 4 (H302) Skin Irrit. 2 (H315) Eye Dam. 1 (H318) Skin Sens. 1 (H317) Aquatic Acute 1 (H400)	Skin Sens. 1; H317: C≥0.05%	
Water	7732-18-5	231-791-2	Żaden(-a,-e)	60 - 80	Żaden(-a,-e)	Brak danych	

Pełny tekst zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia zawarty jest w SEKCJA 16

Uwaga dotycząca innych zagrożeń : Następująca(e) substancja(e) jest (są) oznaczone (1), (2), (3) i/lub (4)

- (1) Substancja, dla której wyznaczono limit(y) ekspozycji w miejscu pracy UE (Patrz SEKCJA 8)

- (2) Substancja PBT lub vPvB zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

- (3) Substancja wymieniona na liście kandydackiej substancji wzbudzających szczególne obawy do zatwierdzenia zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006

- (4) Substancja zaburzająca funkcjonowanie układu hormonalnego zgodnie z rozporządzeniem delegowanym (UE) 2017/2100 lub rozporządzeniem (UE) 2018/605

Jeśli wymagana jest karta charakterystyki dostarczana zgodnie z artykułem 31-3 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, proszę skontaktować się z nami.

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Wdychanie	Przenieść na świeże powietrze. Jeśli wystąpią objawy, bezzwłocznie uzyskać pomoc medyczną.
Spożycie	Wypłukać usta. Wypić 1 lub 2 szklanki wody. Jeśli wystąpią objawy, bezzwłocznie uzyskać pomoc medyczną.
Kontakt ze skórą	Bezzwłocznie zmyć mydłem i dużą ilością wody. Jeśli wystąpią objawy, bezzwłocznie uzyskać pomoc medyczną.
Kontakt z oczami	Splukać dużą ilością wody. Jeśli wystąpią objawy, bezzwłocznie uzyskać pomoc medyczną.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Wdychanie	Brak podczas normalnego stosowania. Objawami przewlekłego narażenia są zawroty głowy, ból głowy, wyczerpanie, mdłości, utrata przytomności, przerywany oddech.
Spożycie	Brak podczas normalnego stosowania. Połknięcie może działać drażniaco na układ pokarmowy, powodować nudności, wymioty i biegunkę.
Kontakt ze skórą	Brak podczas normalnego stosowania.
Kontakt z oczami	Brak podczas normalnego stosowania. Może powodować słabe podrażnienie.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Żaden(-a,-e)

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze

Używać CO₂, woda, suchych środków chemicznych lub piany.

Niewłaściwe środki gaśnicze

Żaden(-a,-e)

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Zagrożenie szczególne

Żaden(-a,-e)

Niebezpieczne produkty spalania

Dwutlenek węgla (CO₂), Tlenek węgla (CO)

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Specjalne wyposażenie ochronne dla strażaków

Żaden(-a,-e)

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Unikać kontaktu ze skórą, oczami i ubraniem.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Utrzymywać z dala od cieków wodnych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zebrać razem z materiałem wchłaniającym (np. szmaty, runo owcze).

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Żaden(-a,-e)

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Unikać kontaktu ze skórą, oczami i ubraniem. Dokładnie wyczyścić skażoną powierzchnię. Stosować wyłącznie z odpowiednią wentylacją.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Trzymać w suchym, chłodnym i dobrze wentylowanym miejscu. Chronić przed dziećmi. Chronić przed bezpośrednim dostępem promieni słonecznych. Przechowywać z dala od ciepła i źródeł zapłonu.

7.3. Szczegółne zastosowanie(-a) końcowe

Tusz do drukarek atramentowych. Przed użyciem zapoznać się ze specjalnymi środkami ostrożności.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Wartości graniczne narażenia

Nazwa chemiczna	EU OEL	Austria	Belgia	Bulgaria	Cypr
Glycerin 56-81-5	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)	TWA: 10 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)
Ethylene glycol 107-21-1	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³	TWA: 10 ppm TWA: 26 mg/m ³ STEL: 20 ppm STEL: 52 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	TWA: 52 mg/m ³ TWA: 20 ppm STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³
Carbon black 1333-86-4	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)	TWA: 3 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)
Nazwa chemiczna	Republika Czeska	Dania	Finlandia	Francja	Niemcy
Glycerin 56-81-5	TWA: 10 mg/m ³ Ceiling: 15 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	TWA: 20 mg/m ³	TWA: 10 mg/m ³	TRGS TWA: 200 mg/m ³ inhalable fraction DFG TWA: 200 mg/m ³ inhalable fraction Ceiling / Peak: 400 mg/m ³ inhalable fraction
Ethylene glycol 107-21-1	TWA: 50 mg/m ³ Ceiling: 100 mg/m ³	TWA: 10 ppm TWA: 26 mg/m ³ TWA: 10 mg/m ³	TWA: 20 ppm TWA: 50 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 100 mg/m ³	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³	TRGS TWA: 10 ppm TRGS TWA: 26 mg/m ³ DFG TWA: 10 ppm DFG TWA: 26 mg/m ³ Ceiling / Peak: 52 mg/m ³
Carbon black 1333-86-4	TWA: 2.0 mg/m ³ dust	TWA: 3.5 mg/m ³	TWA: 3.5 mg/m ³ STEL: 7 mg/m ³	TWA: 3.5 mg/m ³	Żaden(-a,-e)
Nazwa chemiczna	Grecja	Węgry	Irlandia	Włochy	Niderlandy
Glycerin 56-81-5	TWA: 10 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)
Ethylene glycol	Żaden(-a,-e)	TWA: 52 mg/m ³	TWA: 10 mg/m ³	TWA: 20 ppm	TWA: 10 mg/m ³

107-21-1		STEL: 104 mg/m ³	particulate STEL: 30 mg/m ³ particulate	TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³	STEL: 104 mg/m ³
Carbon black 1333-86-4	TWA: 3.5 mg/m ³ STEL: 7 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	TWA: 3 mg/m ³ inhalable fraction STEL: 15 mg/m ³ inhalable fraction	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)
Nazwa chemiczna	Polska	Portugalia	Rumunia	Słowacja	Hiszpania
Glycerin 56-81-5	TWA: 10 mg/m ³ inhalable fraction	TWA: 10 mg/m ³ mist	Żaden(-a,-e)	TWA: 11 mg/m ³	TWA: 10 mg/m ³ mist
Ethylene glycol 107-21-1	TWA: 15 mg/m ³ STEL: 50 mg/m ³	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³ Ceiling: 100 mg/m ³	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ Ceiling: 104 mg/m ³	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³
Carbon black 1333-86-4	TWA: 4 mg/m ³ inhalable fraction	TWA: 3 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	TWA: 2 mg/m ³ respirable fraction, 5% or less fibrogenic component TWA: 10 mg/m ³ respirable fraction, greater than 5% fibrogenic component TWA: 10 mg/m ³ total aerosol	TWA: 3.5 mg/m ³
Nazwa chemiczna	Szwecja	Wielka Brytania	Norwegia	Szwajcaria	Turcja
Glycerin 56-81-5	Żaden(-a,-e)	TWA: 10 mg/m ³ mist	Żaden(-a,-e)	TWA: 50 mg/m ³ inhalable dust STEL: 100 mg/m ³ inhalable dust	Żaden(-a,-e)
Ethylene glycol 107-21-1	TLV: 10 ppm TLV: 25 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³	TWA: 10 mg/m ³ particulates	TWA: 20 ppm total dust and vapor TWA: 52 mg/m ³ total dust and vapor STEL: 104 mg/m ³ dust STEL: 40 ppm	TWA: 10 ppm aerosol, vapour TWA: 26 mg/m ³ aerosol, vapour STEL: 20 ppm aerosol, vapour STEL: 52 mg/m ³ aerosol, vapour	TWA: 20 ppm TWA: 52 mg/m ³ STEL: 40 ppm STEL: 104 mg/m ³
Carbon black 1333-86-4	TLV: 3 mg/m ³	TWA: 3.5 mg/m ³ STEL: 7 mg/m ³	TWA: 3.5 mg/m ³ STEL: 7 mg/m ³	Żaden(-a,-e)	Żaden(-a,-e)

8.2. Kontrola narażenia

Stosowne techniczne środki kontroli Żadne w normalnych warunkach stosowania.

Indywidualny sprzęt ochronny taki jak środki ochrony indywidualnej

Ochronę oczu lub twarzy Nie wymagane przy normalnym użyciu.
Ochrona skóry Nie wymagane przy normalnym użyciu.
Ochrona dróg oddechowych Nie wymagane przy normalnym użyciu.
Zagrożenia termiczne Nie dotyczy

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Stan skupienia Płyn
Kolor Czarny
Zapach Słaby zapach
Temperatura topnienia/krzepnięcia (°C) Brak danych
Temperatura wrzenia lub początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia (°C) Brak danych
Palność materiałów Żaden(-a,-e)

Dolna i górna granica wybuchowości	Żaden(-a,-e)
Temperatura zapłonu (°C)	> 93.0°C (Tag. Tygla zamkniętego)
Temperatura samozapłonu (°C)	Żaden(-a,-e)
Temperatura rozkładu (°C)	Brak danych
pH	8 - 9
Lepkość kinematyczna (mm²/s)	1 - 5
Rozpuszczalność	Woda; mieszalny(-a,-e)
Współczynnik podziału n-oktanol/woda (wartość współczynnika log)	Nie dotyczy
Prężność par	Brak danych
Gęstość lub gęstość względna	1.0 - 1.1
Względna gęstość pary	Brak danych
Charakterystyka cząsteczek	Nie dotyczy

9.2. Inne informacje

Brak danych

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

Żaden(-a,-e)

10.2. Stabilność chemiczna

Stabilny

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Żaden(-a,-e)

10.4. Warunki, których należy unikać

Żaden(-a,-e)

10.5. Materiały niezgodne

Kwasy, Zasady, Środki do utleniania, Reduktory.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Dwutlenek węgla (CO₂), Tlenek węgla (CO), i/lub Amoniak.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje na temat klas zagrożenia zdefiniowanych w rozporządzeniu (WE) nr 1272/2008

Toksyczność ostra	Brak danych
Działanie żrące/drażniące na skórę	Nie drażniąca (Wytyczne OECD)
Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy	Nie podlega klasyfikacji w oparciu o kryteria klasyfikacji UN GHS (Wytyczne OECD)
Uczulenie	Nie podlega klasyfikacji w oparciu o kryteria klasyfikacji UN GHS (Wytyczne OECD)
Działanie mutagenne na komórki rozrodcze	Test Ames: wynik negatywny

Działanie rakotwórcze IARC ocenia sadzę jako substancję rakotwórczą z grupy 2B, dla której nie ma wystarczających dowodów dotyczących ludzi, ale istnieją wystarczające dowody dotyczące zwierząt. Dowody dotyczące zwierząt oparte są o stwierdzenie rozwoju nowotworów płuc u szczurów przewlekłe narażonych na wdychanie sproszkowanej sadzy w ilościach powodujących przeciążenie płuc cząsteczkami. Jednakże, stopień narażenia na wdychanie sproszkowanej sadzy jest pomijalny podczas użytkowania produktu zgodnie z przeznaczeniem.

Szkodliwe działanie na rozrodczość Brak danych

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe Brak danych

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane Brak danych

Zagrożenie spowodowane aspiracją Brak danych

11.2. Informacje o innych zagrożeniach

Brak danych

SEKCJA 12: Informacje ekologiczne

12.1. Toksyczność

Ekotoksyczność
Brak danych

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Brak danych

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Brak danych

12.4. Mobilność w glebie

Brak danych

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Niniejszy preparat nie zawiera substancji uznawanych za związek trwały, bioakumulujący i toksyczny (PBT).
Niniejszy preparat nie zawiera substancji uznawanych za bardzo trwałe, silnie bioakumulujące (vPvB).

12.6. Właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego

Brak danych

12.7. Inne szkodliwe skutki działania

Brak danych

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Usunąć zgodnie z przepisami lokalnymi.

SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu

14.1. Numer UN lub numer identyfikacyjny ID	Żaden(-a,-e)
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN	Żaden(-a,-e)
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie	Żaden(-a,-e)
14.4. Grupa pakowania	Żaden(-a,-e)
14.5. Zagrożenia dla środowiska	Nie sklasyfikowana jako substancja niebezpieczna dla środowiska zgodnie z przepisami modelowymi ONZ ani jako substancja zanieczyszczająca morze zgodnie z kodeksem IMDG.
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników	IATA: Nie podlega regulacji
14.7. Transport morski luzem zgodnie z instrumentami IMO	Nie dotyczy

SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny

(WE) nr 1907/2006 Zezwoleń	Nie podlega regulacji
(WE) nr 1907/2006 Ograniczeń	Nie podlega regulacji
(WE) nr 1005/2009	Nie podlega regulacji
(UE) 2019/1021	Nie podlega regulacji
(UE) nr 649/2012	Nie podlega regulacji
Inne informacje	Żaden(-a,-e)

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Żaden(-a,-e)

SEKCJA 16: Inne informacje

Pełna treść odnośnych zwrotów H w SEKCJA 2 i 3

H302 - Działa szkodliwie po połknięciu

H315 - Działa drażniąco na skórę

H317 - Może powodować reakcję alergiczną skóry

H318 - Powoduje poważne uszkodzenie oczu

H373 - Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane

H400 - Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

Dane w SEKCJI 9, 11 i 12 niniejszej SDS (karty charakterystyki) oparte są o wyniki badań tego produktu lub szacunki oparte o dane dotyczące zbliżonego produktu albo składników tego produktu.

Odniesienia do kluczowej literatury i źródeł danych

- World Health Organization International Agency for Research on Cancer, IARC Monographs on the Evaluation on the Carcinogenic Risk of Chemicals to Humans
- Rozporządzeniem UE (WE) nr 1907/2006, (WE) nr 1272/2008, (WE) nr 1005/2009, (UE) 2019/1021, (UE) nr 649/2012

Wyjaśnienie skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki

- SCL: Specific Concentration Limit
- M-factor: Multiplication factor
- ATE: Acute Toxicity Estimate
- PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

-
- vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
 - SVHC: Substances of Very High Concern
 - EU OEL: Occupational exposure limits at Union level under Directive 2004/37/EC, 98/24/EC, 91/322/EEC, 2000/39/EC, 2006/15/EC, 2009/161/EU, (EU) 2017/164 and (EU) 2019/1831.
 - TWA: Time Weighted Average
 - STEL: Short Term Exposure Limit
 - GHS: Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
 - IARC: International Agency for Research on Cancer
 - IATA: International Air Transport Association
 - CBI: Confidential Business Information

Data zatwierdzenia karty : 16-lut-2006

Przejrano dnia : 25-lis-2022

Uwaga aktualizacyjna Zmieniono SEKCJA 2, 3, 11 i 16

Ten produkt jest objęty artykułem 31-3 Rozporządzenia (WE) nr 1907/2006.

Oświadczenie

Informacje przedstawione w niniejszej karcie charakterystyki są zgodne z prawdą zgodnie ze stanem naszej wiedzy i posiadanymi przez nas informacjami przekazanymi w dobrej wierze w dniu jej publikacji. Podane informacje mają jedynie charakter pomocniczy w odniesieniu do bezpiecznego obchodzenia się z substancją, jej użytkowania, przetwarzania, przechowywania, transportu, utylizacji i uwalniania, i nie należy ich uznawać za gwarancję lub specyfikację jakości. Informacja dotyczy jedynie określonego materiału i może nie być prawidłowa w przypadku takiego materiału użytego w kombinacji z dowolnym innym materiałem lub w innym procesie, chyba że opisano to w tekście.